

Uilenonderzoek zuidelijke ontsluitingsweg Putten

Onderzoek naar steenuil, kerkuil en ransuil

2 juli 2025

Kenmerk R003-1294853VSX-V01-hgm-NL

Verantwoording

Titel	Uilenonderzoek zuidelijke ontsluitingsweg Putten Onderzoek naar de steenuil, kerkuil en ransuil Gemeente Putten
Opdrachtgever	
Projectleider	
Auteur	
Kwaliteitscontrole	
Uitvoering inspectiewerk	
Kenmerk	R003-1294853VSX-V01-hgm-NL
Aantal pagina's	24
Datum	2 juli 2025
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel onderzoek	5
1.2	Leeswijzer	5
2	Plangebied en beoogde inrichting	5
2.1	Plangebied	5
2.2	Beoogde inrichting	7
3	Relevante soorten en mogelijke effecten en verbodsbepalingen	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Steenuil	8
3.3	Kerkuil	8
3.4	Ransuil	9
3.5	Ontoegankelijke gebieden	10
4	Onderzoeksmethode	10
4.1	Protocollen	10
4.2	Steenuil, kerkuil en ransuil	11
5	Resultaten	12
5.1	Resultaten	12
5.2	Interpretatie waarnemingen steenuilen	13
5.3	Interpretatie waarnemingen kerkuilen	14
5.4	Effecten en verbodsbepalingen	15
6	Vervolgstappen	20
6.1	Soortgericht onderzoek	20
6.2	Betrek lokale uilenwerkgroepen	20
6.3	Noodzaak aanvragen omgevingsvergunning	20
6.4	Wettelijk belang	21
6.5	Mitigatie en compensatie	21
6.6	Omgevingsvergunning	22
6.7	Overige maatregelen	22
6.8	Geldigheid van natuuronderzoeken	23
7	Conclusie	23

Kenmerk R003-1294853VSX-V01-hgm-NL

7.1	Aanleiding	23
7.2	Conclusie	23
7.3	Vervolgstappen	24
8	Literatuur	24

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel onderzoek

Gemeente Putten is van plan om een ontsluitingsweg ten zuiden van Putten aan te leggen. TAUW heeft deze plannen eerder getoetst aan de Omgevingswet in een natuurtoets (TAUW, 2025). Uit de natuurtoets is gebleken dat negatieve effecten op beschermde soorten niet met zekerheid zijn uitgesloten:

- Grondgebonden zoogdieren (boommarter, steenmarter, bunzing, wezel en das)
- Vleermuizen (diverse soorten)
- Jaarrond beschermde vogelsoorten (buizerd, sperwer, boomvalk, ransuil, kerkuil, steenuil, gierzwaluw, huismus en spreeuw)
- Algemene broedvogels
- Rugstreeppad
- Vlinders (grote vos en teunisbloempijlstaart)

TAUW heeft soortgericht onderzoek naar de steenuil, kerkuil en ransuil uitgevoerd om de functie van het plangebied voor deze soorten te bepalen. Deze rapportage doet verslag van het soortgericht onderzoek naar jaarrond beschermde uilen en geeft antwoord op de vraag of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig is. Soortonderzoek naar de overige soorten die in de natuurtoets niet zijn uitgesloten volgt op een later moment. Het uilenonderzoek is slechts 1 van de vele onderzoeken die nodig zijn om een compleet beeld te krijgen van de aanwezige beschermde soorten en functies.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 volgt een overzicht van het plangebied en de beoogde inrichting. In de navolgende hoofdstukken staan de details en de resultaten van het ecologisch onderzoek. In hoofdstuk 3 volgt eerst een samenvatting van de conclusies uit de natuurtoets. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode uitgewerkt, waarna in hoofdstuk 5 de resultaten van het onderzoek zijn behandeld. Aan de hand van de resultaten is een effectbeoordeling uitgevoerd. In hoofdstuk 6 'vervolgstappen' is aangegeven of mitigerende maatregelen van toepassing zijn, of een omgevingsvergunning nodig is en onder welke voorwaarden een vergunning redelijkerwijs verleend kan worden. Tot slot vat hoofdstuk 7 alles in een conclusie samen.

2 Plangebied en beoogde inrichting

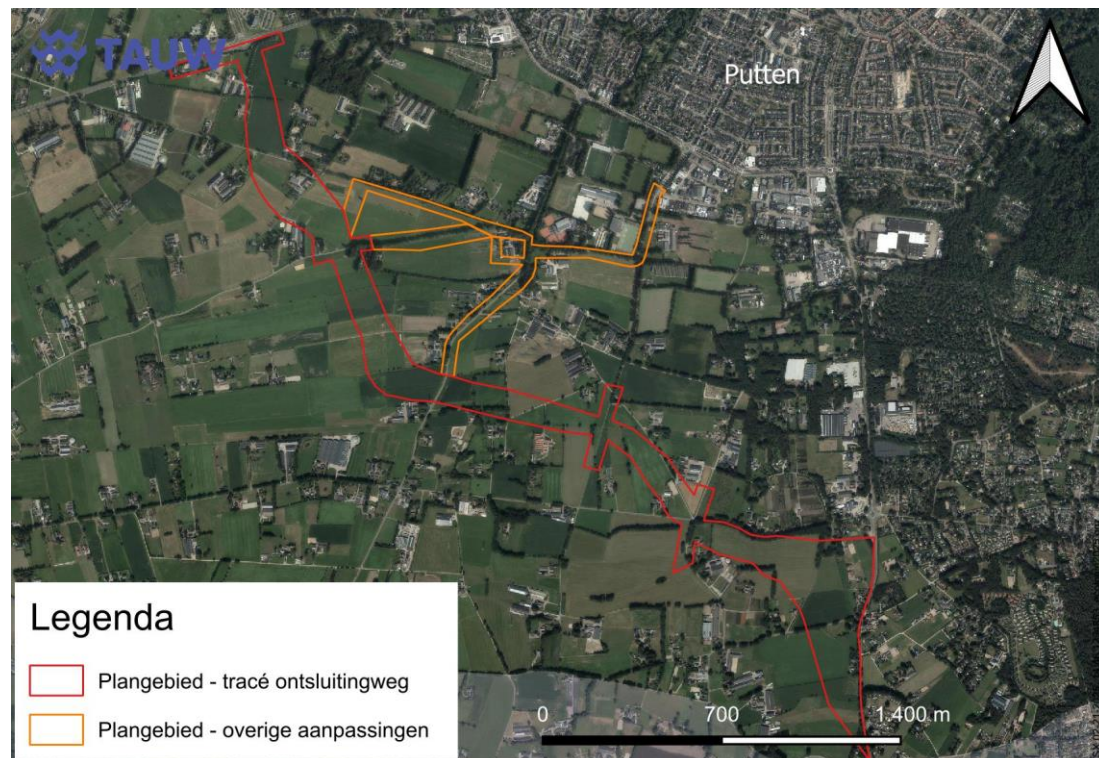
Dit hoofdstuk geeft een toelichting over het plangebied en de beoogde inrichting.

2.1 Plangebied

In figuur 2.1 is het plangebied weergegeven. Het betreft een traject van meer dan 4 kilometer ten zuiden van Putten. Naast het traject voor de ontsluitingsweg zijn er ook aanpassingen aan bestaande wegen beoogd, deze aanpassingen zijn in figuur 2.1 apart aangegeven.

Het traject begint bij de rotonde bij de kerk 'Hersteld Hervormde Gemeente Putten'. De beoogde ontsluitingsweg loopt vervolgens in zuidoostelijke richting en passeert de Hooiweg, Beitelweg en de Hellerweg. Nabij de Roosendaalseweg buigt de weg af in oostelijke richting en passeert hierbij de Roosendaalseweg, de Heischoterweg, de Huinerwal en het Huinekerkpad. Verder in zuidoostelijke richting komt de weg uit op het kruispunt Oude Nijkerkerweg-Houtweg-Matseweg. Het laatste deel van het traject vervolgt zich in zuidoostelijke richting en sluit aan op de N303/Voorthuizerstraat.

In het plangebied is overwegend agrarisch gebied aanwezig. De agrarische percelen zijn in gebruik als permanent grasland en akkers. Op enkele plaatsen vallen erven (inclusief erfbepanting, huizen, schuren et cetera) binnen de begrenzing van het plangebied. Bosschages en bomenrijen worden ook gekruist door de toekomstige weg. Daar waar het traject het Huinekerkpad kruist (centrale deel plangebied ontsluitingsweg) is een klein perceel aanwezig dat is ingezaaid met akkeronkruiden. Zowel op het perceel als langs het (fiets)pad waren in februari 2025 waren bovengronds afgestorven kruiden aanwezig. Tot slot vallen wegen, wegbermen en kleine wateren zoals sloten, een poel voor varkens en ganzen, en een siervijver ook binnen de begrenzing van het plangebied.

Figuur 2.1 Ligging plangebied voor zowel de ontsluitingsweg als de benodigde aanpassingen aan bestaande wegen. Beide gebieden zijn onderdeel van de toetsing (globaal begrensd)

2.2 Beoogde inrichting

De figuren 2.2 en 2.3 geven de beoogde inrichting weer. Het betreft de aanleg van een (vooralsnog gelijkvloerse) ontsluitingsweg aan de zuidkant van Putten. Ook de nieuw te bouwen wijk Halvinkhuizen (geen onderdeel van onderhavig onderzoek) zal deels hierop aangesloten worden. Het moet een weg worden waar 80 km/h als maximumsnelheid geldt. Het betreft twee rijbanen, 1 voor elke rijrichting. Naast het asfalt komen 2 brede wegbermen en 2 waterbergingen over het hele traject. De kruispunten zijn gelijkvloers, waarbij op 2 kruispunten rotondes zijn voorzien. In het centrale deel van het plangebied (Huinerkerkerpad) komt een fietstunnel onder de weg door. De exacte ligging van de beoogde ontsluitingsweg is nog niet definitief. In het meest westelijke deel en het meest oostelijke deel kan het traject nog wijzigen, daarom is in figuur 2.2 een breder plangebied aangehouden. Ten noorden van de beoogde weg worden ook aanpassingen gedaan aan bestaande wegen, zoals het aanleggen van fietspaden. Het aanpassen van bestaande wegen en het aanleggen van fietspaden vallen binnen de scope van dit project, mits weergegeven binnen de begrenzing van figuur 2.2.

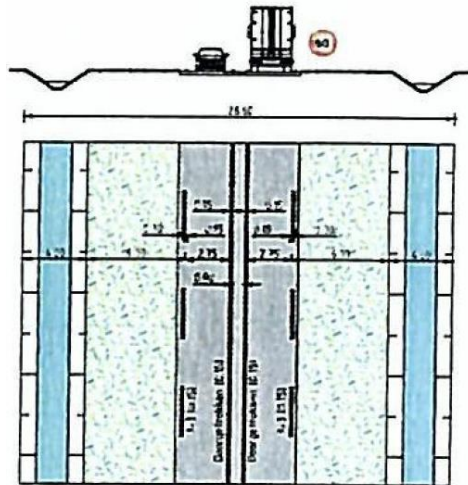
De exacte ligging van de weg kan nog wijzigen. Momenteel worden nog meerdere varianten onderzocht. Wanneer de ligging van de weg wijzigt tot buiten de aangegeven grenzen van het plangebied (figuur 2.1) dient een nieuwe beoordeling plaats te vinden of het onderzoek naar nest- en rustplaatsen van beschermde uilen voldoende dekkend is uitgevoerd.

Figuur 2.2 De beoogde inrichting (bron: gemeente Putten). De exacte ligging van de weg kan op delen nog wijzigen. Aanpassingen aan bestaande wegen ten noorden van het plangebied vallen binnen de scope van dit project. Hier worden bijvoorbeeld fietspaden of verbeterde aansluitingen op de weg gerealiseerd (de kaart is min of meer noordoost georiënteerd)

Principeprofiel GOW 80 km/h

Schaal 1:100

Figuur 2.8 Boven-aanzicht van de beoogde weg (bron: gemeente Putten). In het midden het asfalt, begeleid door aan beide zijden bermen en waterbergingen

3 Relevante soorten en mogelijke effecten en verbodsbepalingen

Dit hoofdstuk geeft een samenvatting van de natuurtoets.

3.1 Inleiding

In de natuurtoets is gebleken dat niet op voorhand uitgesloten kan worden dat beschermde soorten in het plangebied voorkomen en dat negatieve effecten op beschermde soorten tot een overtreding van de verbodsbepalingen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) leidt (TAUW, 2025). Hieronder worden alleen de soorten beschreven waar onderzoek naar is uitgevoerd.

3.2 Steenuil

Steenuilen broeden in nestkasten of in gebouwen met openingen, vaak op locaties waar kleinschalig cultuurland aanwezig is. Soms worden grote boomholtes in knotwilgen of oude fruitbomen gebruikt. In het plangebied zijn diverse erven aanwezig, waar nestkasten en/of openingen in gebouwen zijn aangetroffen. Op dergelijke locaties is de aanwezigheid van een nest- en rustplaats niet op voorhand uitgesloten. Geschikte nest- en rustlocaties van steenuilen zijn weergegeven in figuur 3.1

3.3 Kerkuil

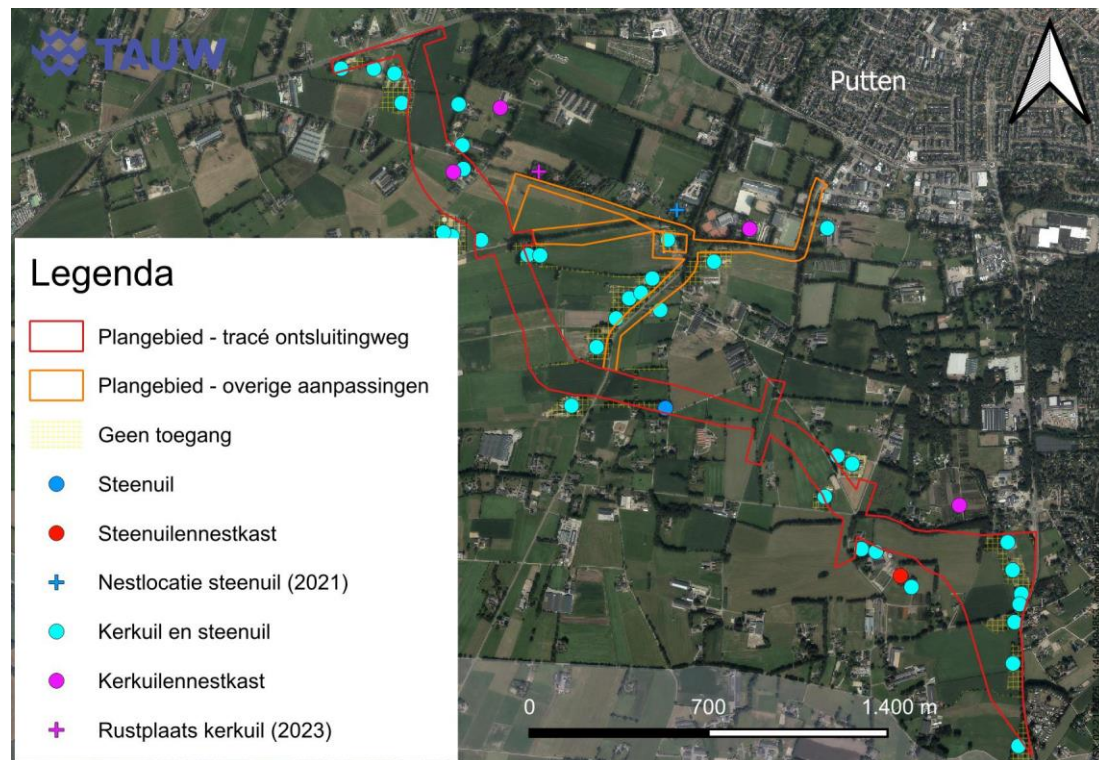
Kerkuilen broeden vaak in schuren in het agrarisch gebied. De soort kan onder andere ook aangetroffen worden in kerken. Het broeden kan zowel in een daklaag plaatsvinden als op de grond. Ook gebruikt de soort nestkasten die in gebouwen zijn opgehangen.

In het plangebied zijn halfopen schuren en nestkasten aanwezig. Op dergelijke locaties is de aanwezigheid van een nest- en rustplaats niet op voorhand uitgesloten. Geschikte nest- en rustplaatsen van kerkuilen zijn weergegeven in figuur 3.1.

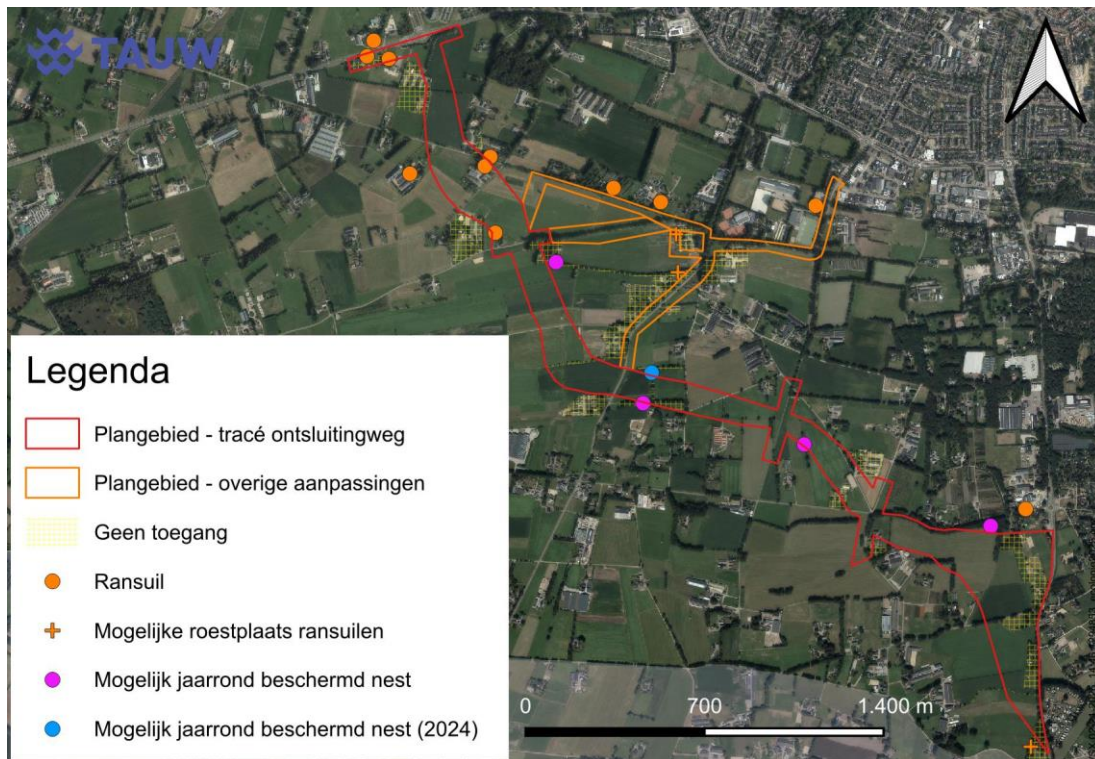
3.4 Ransuil

De ransuil maakt gebruik van bestaande nesten in bomen als nestlocatie. In het plangebied zijn nesten in bomen aangetroffen die geschikt zijn voor ransuilen om in te broeden. Geschikte nestplaatsen voor ransuilen zijn weergegeven in figuur 3.2.

Ook zijn er geschikte roestplaatsen voor ransuilen aangetroffen, zoals plekken met dicht opgaand (winter)groen. Onderzoek naar roestplaatsen van ransuilen is geen onderdeel van deze rapportage en dient op een later moment alsnog plaats te vinden.

Figuur 3.1 Mogelijk geschikte locaties voor steenuilen en kerkuilen, op basis van de natuurtoets (TAUW, 2025). Delen die gemarkeerd zijn met 'geen toegang' zijn tijdens het veldbezoek niet bezocht, waardoor er (nog) geen spooronderzoek naar uilen heeft kunnen plaatsvinden (TAUW, 2025). Resultaten uit eerder onderzoek zijn inbegrepen in de geschiktheidsbeoordeling (TAUW, 2025)

Figuur 3.2 Mogelijk geschikte locaties voor ransuilen in oranje, roze en blauwe kleuren, op basis van de natuurtoets (TAUW, 2025). De blauwe stip was een mogelijk jaarrond beschermd nest dat in 2024 is aangetroffen, in 2025 was deze niet meer aanwezig

3.5 Ontoegankelijke gebieden

Tijdens het veldbezoek kon niet op ieder erf een spooronderzoek plaatsvinden. Dit is in de natuurtoets (TAUW, 2025) verder toegelicht. In figuur 3.1 en 3.2 zijn deze gebieden op kaart weergegeven en gemarkeerd met 'geen toegang'. Het niet betreden van deze gebieden heeft geen gevolgen voor de betrouwbaarheid van onderhavig uilenonderzoek, omdat dit overwegend op gehoor plaatsvindt en vanaf de openbare weg goed was uit te voeren. Wel dient op een later moment alsnog spooronderzoek plaats te vinden, omdat dit vereist is conform het kennisdocument kerkuil en steenuil (BIJ12, 2017a/b).

4 Onderzoeksmethode

In dit hoofdstuk is de methode van het uitgevoerde onderzoek per verwachte soort beschreven.

4.1 Protocollen

Het veldwerk voor het ecologisch soortonderzoek is uitgevoerd volgens de meest recente versie van algemeen geaccepteerde onderzoeksprotocollen. Voor de steenuil en kerkuil betreft dit de kennisdocumenten van BIJ12 (2017a en 2017b). Voor de ransuil is er geen specifiek onderzoeksprotocol aanwezig om afwezigheid aan te sluiten.

Daarom is de onderzoeksmethode voor het ransuilenonderzoek gebaseerd op *expert judgement*. In de volgende paragraaf is de methode van het onderzoek beschreven.

4.2 Steenuil, kerkuil en ransuil

Het onderzoek naar de steenuil, kerkuil en ransuil is gecombineerd uitgevoerd. Deze soorten zijn in dezelfde periode van het jaar en dag actief. Hiervoor zijn 3 gerichte veldbezoeken in de periode 1 februari tot en met 15 april uitgevoerd, waarbij er minimaal 1 maand zit tussen het eerste en het laatste bezoek (BIJ12, 2017b). Deze periode overlapt met de ruimere onderzoeksperiode voor kerkuil (BIJ12, 2017a). De geschiktheid van deze onderzoeksmethode is bepaald met gegevens waaruit blijkt dat ransuilen roepend actief zijn. Ransuilen zijn vooral roepend actief in de vestigingsfase, tot aan het leggen van eieren. Vanaf eind februari zijn vooral mannelijke ransuilen roepend te horen, het leggen van eieren vindt plaats tot uiterlijk half april (Sovon, 2025). De onderzoeksperiode is daarom ingekort van eind februari tot en met half april.

In tabel 4.1 zijn de data en weersomstandigheden van de veldbezoeken weergegeven. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door 2 ervaren ecologen. Dit in verband met de veiligheid van de ingezette ecologen tijdens het nachtwerk, maar ook om de kwaliteit van het onderzoek vanwege de omvang van het plangebied te garanderen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd tijdens gunstige weersomstandigheden (weinig wind en geen neerslag), wanneer de trefkans het hoogst is.

De ecologen hebben tijdens de rondgang door het plangebied gebruik gemaakt van fietsen als vervoersmiddel. Met de fiets was het plangebied goed door 2 ecologen te onderzoeken, waarbij tijdens het verplaatsen tevens het waarnemen van uilengedrag mogelijk was. Vanwege de omvang van het plangebied heeft per veldbezoek een langer aantal uren onderzoek plaatsgevonden dan gebruikelijk is. Zowel het plangebied als de omgeving is onderzocht, waarbij er geen maximum buffer is gehanteerd rondom het plangebied. Het onderzochte gebied rondom het plangebied was namelijk afhankelijk van de ligging van wegen, sommige delen buiten het plangebied beter zijn onderzocht dan elders. Tot slot is gebruik gemaakt van het afspelen van geluiden van steenuilen, kerkuilen en ransuilen, mocht op bepaalde locaties waarnemingen van de te onderzoeken soorten uitblijven. Met deze methode is een zo volledig mogelijk beeld verkregen van de aanwezige uilen in en om het plangebied.

Wanneer er gedurende 3 bezoeken geen uilen zijn aangetroffen, dan is vastgesteld dat de soort afwezig is in het plangebied. Wanneer wel waarnemingen van uilen zijn gedaan, dan heeft een interpretatie plaatsgevonden waar de meest waarschijnlijke nest- en/of rustplaats aanwezig kan zijn.

Tabel 4.1 Data en weersomstandigheden per veldbezoek

Datum bezoek	Tijd bezoek	Zons- ondergang	Weersomstandigheden
4 maart 2025	18:15 – 23:00	18:26	Onbewolkt, 3 °C, 0 Beaufort en droog
18 maart 2025	18:35 – 23:15	18:50	Onbewolkt, 3 °C, 1 Beaufort uit noordoostelijke richting en droog
2/3 april 2025	19:10 – 00:45	20:16	Onbewolkt, 12 °C, 3 Beaufort uit oostelijke richting en droog

5 Resultaten

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het onderzoek naar uilen weergegeven en vindt een interpretatie van de resultaten plaats.

5.1 Resultaten

Hieronder volgt eerst een kort verslag van de bevindingen per veldbezoek. Vervolgens zijn de waarnemingen op kaart weergegeven. De kaart is input voor een nadere uitwerking van de resultaten (paragraaf 5.2 en 5.3)

Veldbezoek 4 maart 2025

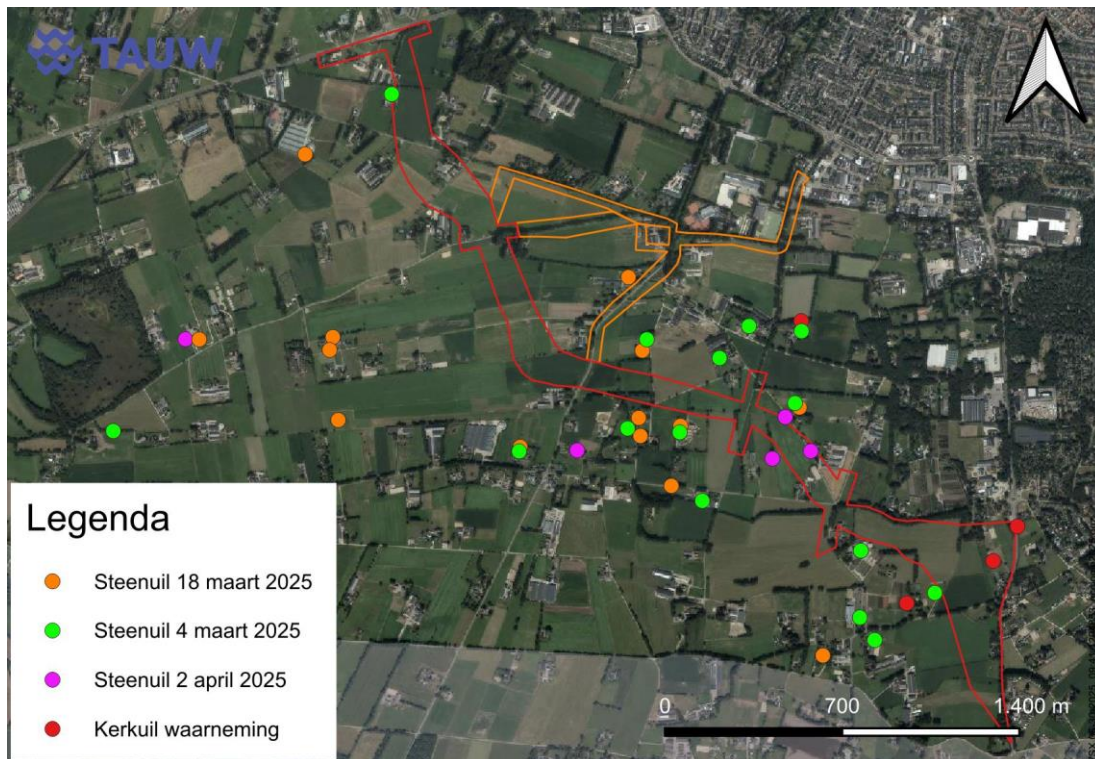
Tijdens dit bezoek zijn er op diverse locaties steenuilen roepend waargenomen. Ook zijn er op 3 plaatsen kerkuilen waargenomen, namelijk ten noorden van de Houtweg (1 roepend), langs de Voorthuizerstraat (1 roepend) en langs de Huinerweg/Matseweg (1 rondvliegend en af en toe roepend). De activiteit van de uilen concentreerde zich vooral in de zuidoostelijke helft van het plangebied (ten oosten van de Roosendaalseweg). Aan de noordwestkant (ten westen van de Roosendaalseweg) werd pas na veelvuldig geluid afspelen op 1 locatie tweemaal een kort roepende steenuil waargenomen. Ransuilen zijn tijdens dit veldbezoek niet waargenomen.

Veldbezoek 18 maart 2025

Tijdens dit veldbezoek is eenzelfde beeld waargenomen als tijdens het eerste veldbezoek. In het noordwestelijk deel is weinig activiteit van steenuilen waargenomen. In het zuidoostelijk deel was meer activiteit van steenuilen waargenomen, echter was dit wel minder dan tijdens het eerste veldbezoek. Rond 22:30 werd er plots veel activiteit van steenuilen rond de Huinerweg waargenomen. Ransuilen en kerkuilen zijn tijdens dit veldbezoek niet waargenomen.

Veldbezoek 2/3 april 2025

Tijdens dit bezoek is een deel van de eerder vastgestelde territoria van steenuilen opnieuw bevestigd. Aan het begin van de avond werd over de Voorthuizerstraat een middelgrote uil met prooi overvliegend waargenomen, vermoedelijk betrof dit een kerkuil. Ransuilen zijn tijdens dit veldbezoek niet waargenomen.

Figuur 5.1 Waarnemingen van uilen, weergegeven per bezoek voor de steenuil (groen = bezoek 4 maart 2025, oranje = bezoek 18 maart 2025, paars = bezoek 2/3 april 2025) en de 4 kerkuilenwaarnemingen in rood. Ransuilen zijn tijdens het onderzoek niet aangetroffen

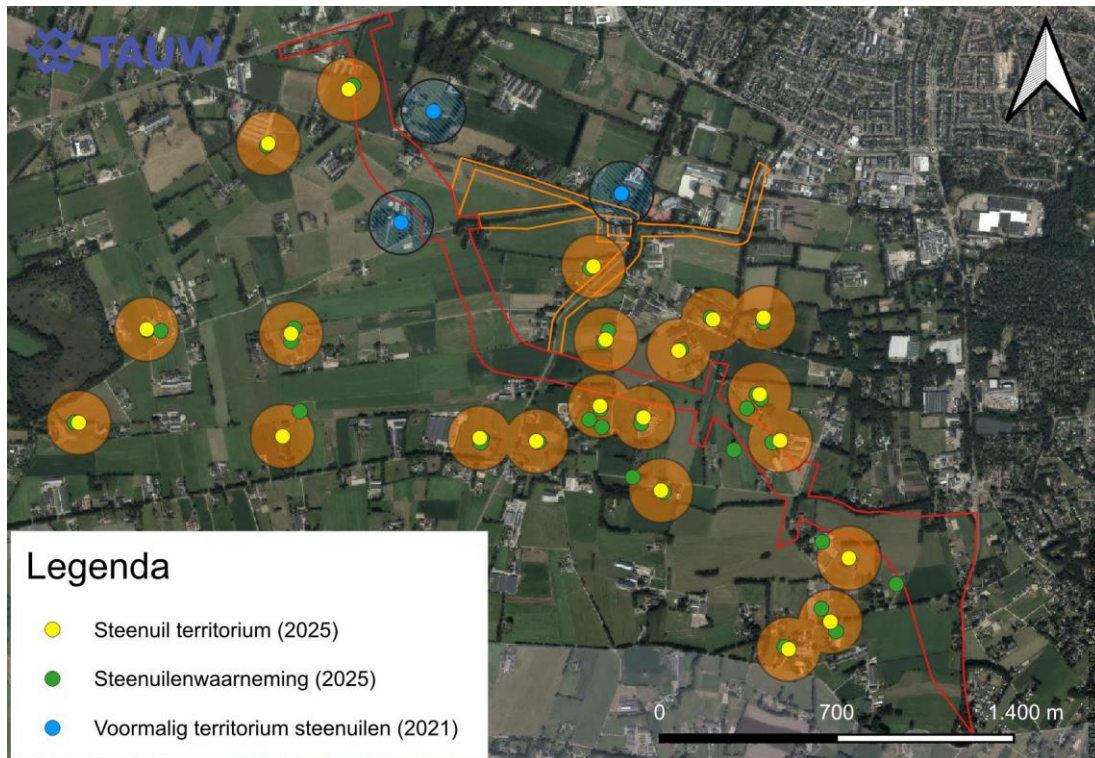
5.2 Interpretatie waarnemingen steenuilen

Uit de resultaten blijkt dat steenuilen en kerkuilen verspreid zijn waargenomen. Er is in veel gevallen niet met zekerheid te zeggen waar exact de nest- en rustplaats aanwezig is. Wel kan voor de steenuil aangenomen worden dat de nest- en rustplaats bij het dichtstbijzijnde geschikte erf zal liggen, waar in de natuurtoets reeds een beoordeling heeft plaatsgevonden of het erf geschikt nest- en rustplaatsen heeft (figuur 3.1 en 3.2). Waar meerdere waarnemingen van steenuilen op korte afstand van elkaar zijn gedaan is er vanuit gegaan dat deze waarnemingen tot 1 territorium behoren. Conform het kennisdocument kerkuil en steenuil (BIJ12, 2017a/b) is het nodig om de lokale uilenwerkgroep te contacteren en te vragen waar exact nest- en rustplaatsen aanwezig zijn. Deze informatie kan als aanvulling op het onderzoek dienen, om territoria exacter vast te stellen.

Figuur 5.2 geeft weer op welke manier de clustering van waarnemingen heeft plaatsgevonden. Tevens is een bufferzone van 5 hectare (BIJ12, 2017b) rondom de vermoedelijke nestplaats ingetekend. In dit gebied wordt overwegend gevoerageerd. In 2025 is gebleken dat een drietal territoria die in 2021 wel aanwezig waren rondom het plangebied (TAUW, 2022) dit jaar niet bezet waren. Deze territoria zijn ook weergegeven in figuur 5.2.

Aangenomen is dat de waarneming van een steenuil op 2 april 2025 in een bomenrij ten westen van [REDACTED] behoort bij een territorium op het erf van [REDACTED]. In de bomenrij zijn namelijk geen geschikte nest- en rustplaatsen voor steenuilen aanwezig (TAUW, 2025). Waarnemingen van steenuilen bij [REDACTED] zijn toegewezen aan een territorium op het erf van [REDACTED]. Op dit erf is namelijk een steenuilenkast aanwezig.

Tot slot is voor de overige waarnemingen uitgegaan van een *worst-case* scenario, waarbij elke waarneming van een steenuil is toegekend aan een territorium. Het territorium langs de [REDACTED] bevindt zich vermoedelijk meer ten westen van de aangegeven plaats. In de natuurtoets (TAUW, 2025) konden gebouwen niet van dichtbij bekeken worden, maar van afstand lijken de gebouwen niet heel geschikt voor steenuilen. Zekerheidshalve is hier wel een territorium aangemerkt, omdat de locatie dichtbij het plangebied ligt.

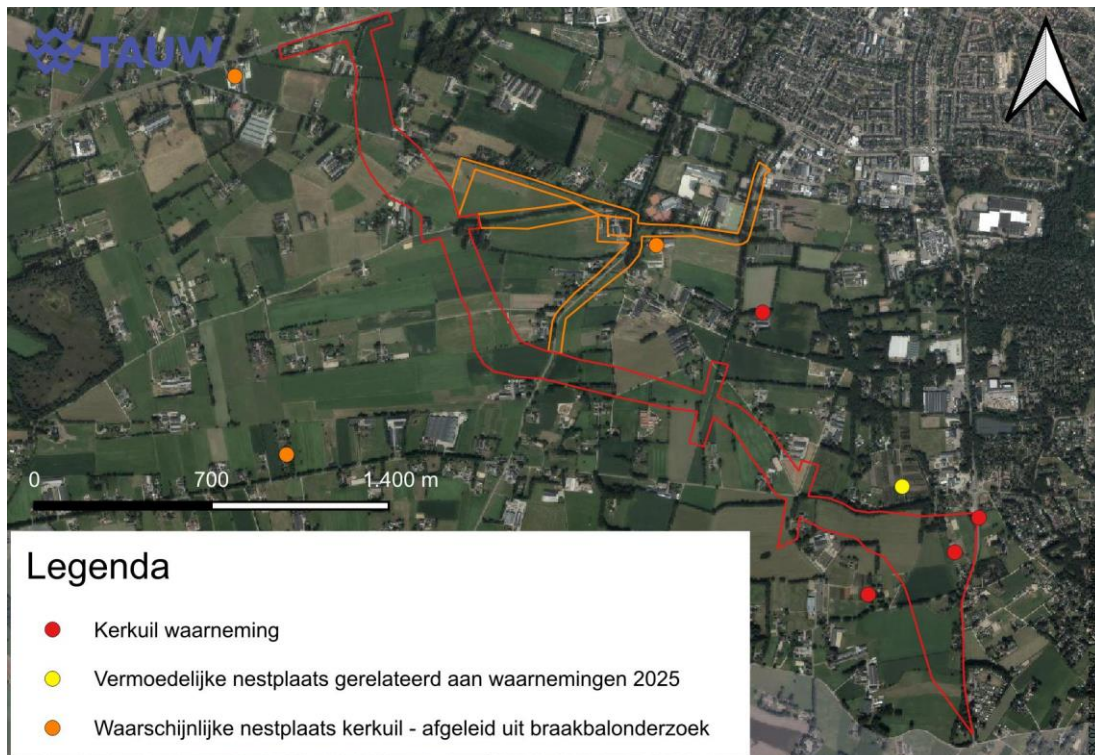

Figuur 5.2 Territoria van steenuilen rondom het plangebied. Iedere gele stip betreft de vermoedelijke nestplaats. Blauwe stippen waren in het verleden nestplaatsen of territoria, maar zijn tijdens het onderzoek in 2025 niet aangetroffen. Aangezien het onderzoek een steekproef betreft wordt aangenomen dat deze locaties nog steeds geschikt en bezet zijn door steenuilen

5.3 Interpretatie waarnemingen kerkuilen

De methode om resultaten van steenuilen te interpreteren naar territoria is minder geschikt voor kerkuilen. Kerkuilen hebben namelijk een territorium van 60 tot wel 1.200 hectare (BIJ12, 2017a). Een waarneming van een kerkuil kan zodoende op grote afstand van een nest- en rustplaats zijn gedaan.

Alle waarnemingen van kerkuilen zijn gedaan binnen een straal van 900 meter rondom een bekende nestlocatie van deze soort (TAUW, 2025), namelijk een schuur waar een nestkast in hangt en voortplanting zou plaatsvinden. Deze locatie komt ook naar voren bij een analyse waar braakbalonderzoek heeft plaatsgevonden (NDFF, 2025). Aangenomen is dat alle waarnemingen van kerkuilen betrekking hebben op deze nestplaats. Het kan echter ook voorkomen dat op andere plekken, zowel binnen als buiten het plangebied, geschikte nest- en rustplaatsen aanwezig zijn. Als aanvulling op het onderzoek zijn locaties waar braakballen zijn verzameld voor prooianalyse weergegeven op kaart (NDFF, 2025), dergelijke analyses worden normaliter uitgevoerd op broedlocaties van kerkuilen.

Figuur 5.3 Vermoedelijke nestplaats van kerkuilen

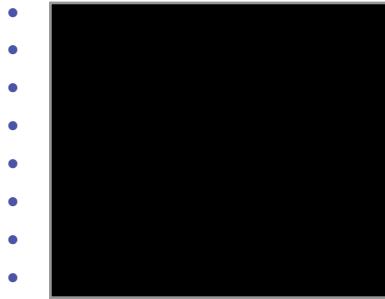
5.4 Effecten en verbodsbepalingen

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen nest- en rustplaatsen van steenuilen en kerkuilen aangetroffen tijdens het onderzoek. Wel is er foerageergebied aanwezig van beide soorten. Afwezigheid van steenuilen en kerkuilen dient definitief middels spooronderzoek bevestigd te worden voor de erven die in de natuurtoets niet betreden konden worden (TAUW, 2025). Ook dient nog informatie opgehaald te worden bij de lokale uilenwerkgroep aangaande nest- en rustplaatsen van beschermde uilen.

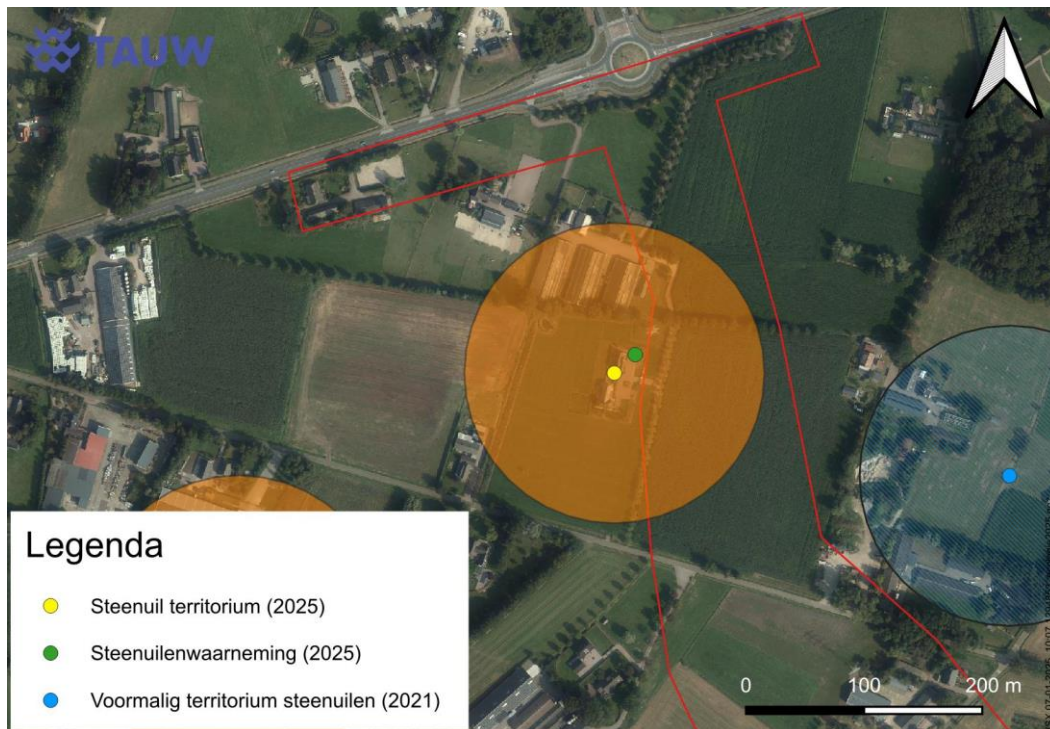
Foerageergebied steenuilen

Steenuilen foerageren in een optimaal foerageergebied overwegend binnen 5 hectare rondom een nestplaats. Aangezien er in en rond het plangebied veel landschapselementen aanwezig zijn, en de dichtheid van steenuilen redelijk hoog is, is geconcludeerd worden dat het foerageren overwegend binnen 5 hectare plaatsvindt.

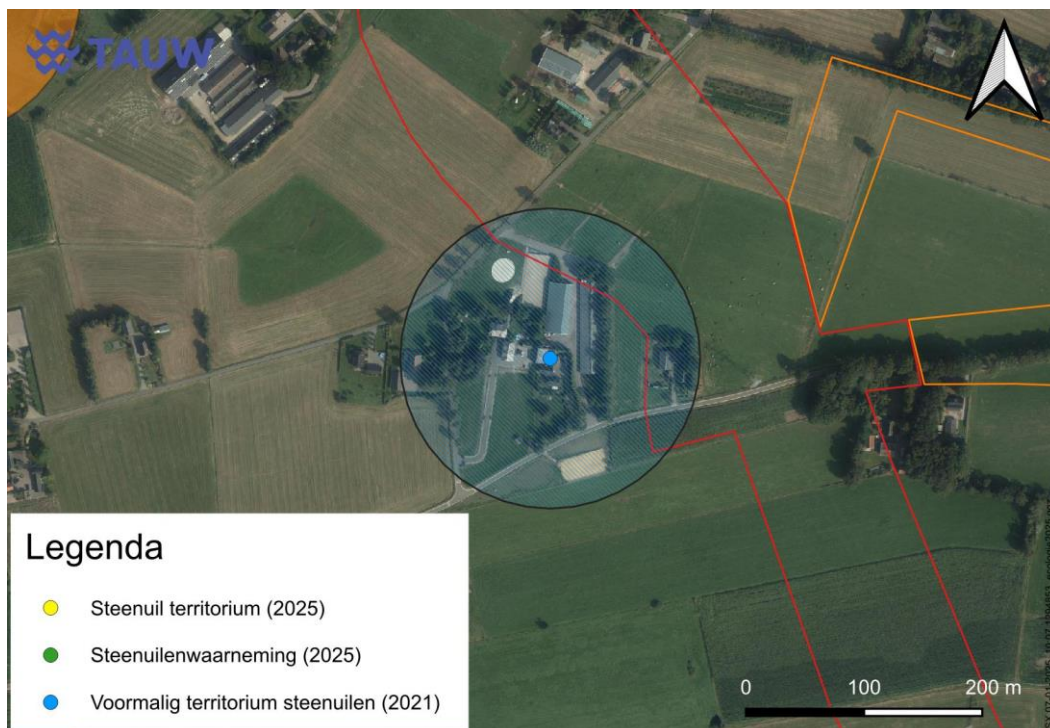
De meeste territoria vallen inclusief het foerageergebied buiten het plangebied. Voor deze steenuilen zijn geen maatregelen of het nemen van vervolgstappen nodig. Voor de volgende steenuilen valt een deel van het 5 hectare grote foerageergebied binnen de begrenzing van het plangebied:

Voor de steenuilen aan de zijn niet of slechts gedeeltelijk omsloten door andere steenuilen (figuur 5.4 tot en met 5.6). Er is zodoende voldoende ruimte om elders te gaan foerageren. Zo zijn er in deze gevallen minimaal 3 windrichtingen waar na het realiseren van de ontsluitingsweg nog gefoerageerd kan worden. Er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden. Het foerageergebied dat mogelijk door de beoogde inrichting wordt aangetast is daarom niet essentieel, er is geen vergunning nodig om op deze locaties de ontsluitingsweg aan te leggen.

Figuur 5.4 Steenuilterritorium aan de [REDACTED] Ten westen van dit gebied is voldoende ruimte om te foerageren, om het verlies van foerageergebied ten oosten van het territorium op te vangen

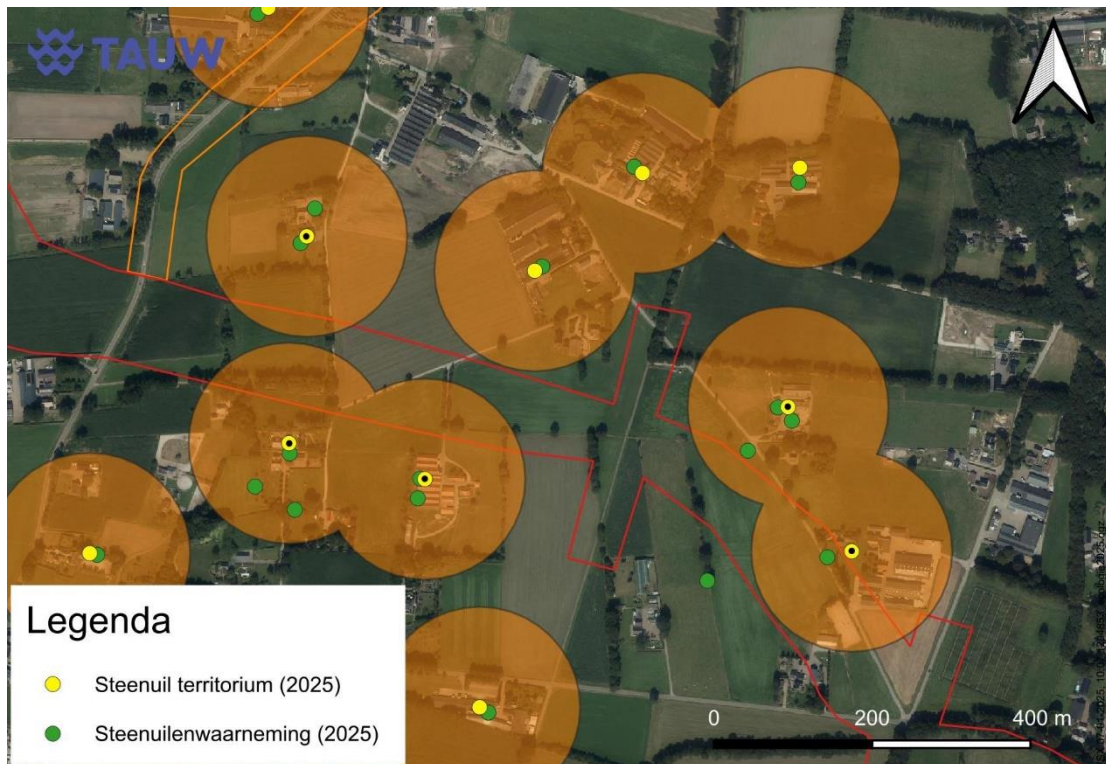
Figuur 5.5 Steenuilterritorium aan de [REDACTED] Het verlies aan geschikt foerageergebied aan de oostkant van het territorium kan opgevangen worden door foerageergebied ten westen en zuiden van het territorium

Figuur 5.6 Steenuil territorium aan de [redacted]. Het verlies van het foerageergebied aan de noordwestkant van het territorium kan opgevangen worden door beschikbare foerageergebieden ten zuidoosten, westen en noordwesten van het territorium

Voor de steenuilen aan de [redacted]

(figuur 5.7, geelzwarte stippen) zijn er niet voldoende uitwijkmogelijkheden om elders te gaan foerageren. Afhankelijk hoe de weg uiteindelijk gesitueerd wordt, wordt hier wel of geen essentieel foerageergebied aangetast. Wanneer een definitief ontwerp beschikbaar is dient een nieuwe toetsing plaats te vinden hoeveel foerageergebied aangetast wordt en of dit essentieel is. Er vanuit gaande dat voor deze locaties essentieel foerageergebied aangetast wordt, zijn vervolgstappen noodzakelijk. Het in negatieve zin aantasten van essentieel foerageergebied van steenuilen is namelijk een indirecte aantasting van de nest- en/of rustplaats. De indirecte aantasting kan leiden tot verstoring van de nest- en rustplaats, waardoor de nest- en rustplaats verlaten wordt. Conform het Besluit activiteiten leefomgeving, artikel 11.37, lid 1, sub b en d is het verstoren en nesten vernielen verboden. Hiervoor dient een vergunning aangevraagd te worden.

Figuur 5.7 De gele stippen met daarin een zwarte punt geven de territoria weer met een overlap van de beoogde inrichting. Omdat er veel overlap is met het plangebied en/of er veel territoria in de directe omgeving aanwezig zijn is er weinig ruimte om uit te wijken naar alternatieve foerageergebieden. Voor deze steenuilen treden bij de aanleg van de ontsluitingsweg negatieve effecten op

Foerageergebied kerkuilen

Kerkuilen hebben een groot foerageergebied, van 60 tot wel 1.200 hectare (BIJ12, 2017a). De vermoedelijke nest- en rustplaats van de kerkuilen bevindt zich net buiten het plangebied langs de Oude Nijkerkerweg. Foerageren vindt overwegend plaats in de oostelijke helft van het plangebied (figuur 5.3). De nieuwe ontsluitingsweg doorkruist dit foerageergebied. Omdat kerkuilen een enorm groot foerageergebied hebben heeft het doorsnijden van het huidige foerageergebied een marginaal effect op de voedselvoorziening van kerkuilen. Vanwege de grootte van het leefgebied en voldoende beschikbare alternatieven vindt er geen aantasting van essentieel foerageergebied plaats.

Mogelijke nest- en rustplaatsen in gebouwen

Tijdens het veldbezoek voor de natuurtoets (TAUW, 2025) en het uilenonderzoek kon niet op elk erf spooronderzoek plaatsvinden. Ondanks dat onderhavig onderzoek geen aanwijzingen geeft dat er binnen het plangebied verblijfplaatsen in gebouwen aanwezig zijn, dient spooronderzoek dit te bevestigen. Dit is namelijk een vereiste uit het kennisdocument kerkuil en steenuil (BIJ12, 2017a/b). Indien gebouwen worden gesloopt en deze zijn onvoldoende bekeken in de natuurtoets (TAUW, 2025) dient alsnog een nader spooronderzoek plaats te vinden, waarmee definitief uitsluitsel kan plaatsvinden of er wel of geen beschermde uilen in gebouwen aanwezig zijn.

Welke locaties/gebouwen onvoldoende bekeken zijn is weergegeven in figuur 3.1 en 3.2 met 'geen toegang', en in de natuurtoets (TAUW, 2025).

Verkeersslachtoffers

Door het openstellen van een nieuwe weg door bestaand leefgebied van steenuilen en kerkuilen neemt het risico op verkeersslachtoffers toe. Het door de beoogde inrichting van doden van steenuilen en kerkuilen is verboden conform het Besluit activiteiten leefomgeving, artikel 11.37, lid 1, sub a. Maatregelen zijn nodig om het optreden van verkeersslachtoffers zoveel als mogelijk te voorkomen. Dit kan voor kerkuil bijvoorbeeld inhouden om de kerkuilenkast te verplaatsen naar leefgebied ten zuidenwesten van de weg, waardoor er minder vliegbewegingen over de weg plaatsvinden. Voor steenuilen kan het verplaatsen van kasten aan de orde zijn of leefgebied te optimaliseren, zodat er minder noodzaak is om langs de nieuwe weg te gaan foerageren. Er is een vergunningsaanvraag nodig voor het optreden van verkeersslachtoffers van de kerkuil en steenuil. Het uitwerken van dergelijke maatregelen kan landen in de onderbouwing van de vergunningsaanvraag.

6 Vervolgstappen

In dit hoofdstuk is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn.

6.1 Soortgericht onderzoek

Om een compleet beeld te krijgen van alle aanwezige beschermde natuurwaarden is soortgericht onderzoek nodig. De natuurtoets (TAUW, 2025) geeft aan voor welke overige soorten dan steenuil, kerkuil en ransuil onderzoek nodig is. Zonder uitvoering van de aanbevolen onderzoeken is realisatie van de ontsluitingsweg niet mogelijk en is het vaststellen van de benodigde maatregelen ter compensatie/mitigatie niet volledig. Ook is het aan te bevelen om alle soorten en functies die getroffen worden door de beoogde inrichting in 1 vergunningsaanvraag te bundelen.

6.2 Betrek lokale uilenwerkgroepen

Conform de kennisdocumenten kerkuil en steenuil (BIJ12, 2017a/b) is het nodig om informatie bij lokale uilenwerkgroepen op te halen omtrent de aanwezigheid van nest- en rustplaatsen in en rond het plangebied. Op dit moment is dat nog niet gedaan. Met het ophalen van extra informatie kan mogelijk de exacte nest- en rustplaatsen binnen de territoria nauwkeuriger bepaald worden.

6.3 Noodzaak aanvragen omgevingsvergunning

Uit nader onderzoek blijkt dat de aanwezigheid van nestlocaties van ransuilen zijn uitgesloten. Negatieve effecten en vervolgstappen zoals het treffen van mitigerende maatregelen en het aanvragen van een omgevingsvergunning is niet nodig voor nestplaatsen van ransuilen. Wel is nog nader onderzoek nodig naar roestplaatsen van ransuilen (TAUW, 2025).

Veel van de aangetroffen steenuilen bevinden zich op voldoende afstand van het plangebied. Negatieve effecten op die steenuilen zijn uitgesloten, waarvoor geen vergunning nodig is.

Op 5 paar steenuilen treden negatieve effecten op door aantasting van essentieel foerageergebied (figuur 5.7). Om essentieel foerageergebied aan te tasten is een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten nodig.

De kerkuil is ook aanwezig, maar negatieve effecten op het foerageergebied door de aanleg van de ontsluitingsweg treden niet op. Wel is een toename onder verkeersslachtoffers te verwachten. Dit geldt zowel voor de kerkuil als de steenuil. Om het optreden van verkeersslachtoffers te voorkomen zijn maatregelen nodig. Dergelijke maatregelen kunnen worden opgenomen in de onderbouwing van de vergunningsaanvraag.

6.4 Wettelijk belang

Steenuilen en kerkuilen zijn beschermd door artikel 11.37 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit kan redelijkerwijs worden verkregen als kan worden onderbouwd dat het voornemen minstens één van de volgende wettelijke belangen dient (artikel 8.74j lid 1 onder b, Besluit kwaliteit leefomgeving):

- Volksgezondheid of openbare veiligheid
- Veiligheid van luchtverkeer
- Ter voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren
- Bescherming van flora- en fauna
- Onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt
- Om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan

Indien aan één of meer van deze wettelijke belangen voldaan kan worden is een omgevingsvergunning redelijkerwijs te verlenen. Het aantonen van een wettelijk belang voor een ontsluitingsweg kan lastig zijn. Mogelijk dat het wettelijk belang 'volksgezondheid en openbare veiligheid' hiervoor ingezet kan worden. Er kan bijvoorbeeld inzichtelijk gemaakt worden waarom de beoogde ontwikkeling een positieve bijdrage levert aan het voorkomen van verkeersongevallen elders in Putten en de verkeerssituatie veiliger wordt.

6.5 Mitigatie en compensatie

Het is nodig om het foerageergebied van steenuilen te compenseren. De noodzakelijke compensatie zal bestaan uit het omvormen van marginaal geschikte foerageergebieden naar optimale foerageergebieden. Dit kan bijvoorbeeld door monotone graslanden of akkers om te vormen naar kruidenrijke graslanden met (deels) lage vegetatie, tezamen met opgaand groen langs perceelranden en hoogstamboomgaarden. Als alternatief kunnen nestkasten (ver)plaatst worden naar geschikte leefgebieden waar geen territorium aanwezig is door een gebrek aan nestmogelijkheid.

Maatregelen om verkeersslachtoffers kunnen bestaan uit het plaatsen van rollers op hectometerpaaltjes, inrichtingsmaatregelen in de omgeving van de weg, aangepaste verlichting en een verdiepte ligging van de weg.

6.6 Omgevingsvergunning

De activiteit heeft negatieve effecten op steenuilen, waardoor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden. Om een omgevingsvergunning aan te vragen is het nodig een activiteitenplan op te stellen. Het activiteitenplan geeft een toelichting/onderbouwing op de volgende onderdelen:

- De beoogde inrichting en de planning hiervan
- De aanwezige soorten, de beschermde ecologische functies en hoe die zijn onderzocht
- De te overtreden verbodsbepalingen
- De mitigerende en compenserende maatregelen
- Het wettelijk belang van de inrichting van de weg
- De staat van instandhouding van de soort
- Een alternatievenafweging

Als het bevoegd gezag (de provincie Gelderland) akkoord gaat met de alternatievenafweging, het wettelijk belang en de maatregelen die getroffen worden om negatieve effecten te verzachten of te voorkomen, verleent deze de gevraagde vergunning. In dat geval zijn er vaak in de verleende vergunning maatwerkvoorschriften waaraan voldaan moet worden. Meestal is één van die voorschriften het opstellen van een werkprotocol waarin de mitigerende en compenserende maatregelen uitgewerkt worden en waarin de aanwezigheid van ecologische begeleiding vereist wordt.

Bij formele vergunningaanvragen dient rekening gehouden te worden met een proceduretijd. De wettelijk vastgestelde proceduretermijn voor de behandeling van een enkelvoudige vergunningaanvraag bedraagt acht weken¹. Het bevoegd gezag kan deze termijn eenmalig met zes weken verlengen tot een maximale proceduretijd van veertien weken. In het geval van een meervoudige aanvraag kan de proceduretijd oplopen tot zes maanden. Het overschrijden van de behandeltermijn betekent niet dat de vergunning automatisch wordt toegekend. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met het stilleggen van de behandeltermijn indien aanvullende vragen worden gesteld. Voor de afhandeling van de vergunningaanvraag worden door het bevoegde gezag doorgaans kosten (leges) in rekening gebracht. De hoogte van zulke leges kunnen per bevoegd gezag verschillen; de hoogte wordt doorgaans jaarlijks vastgesteld in een legesverordening.

6.7 Overige maatregelen

In de natuurtoets (TAUW, 2025) zijn reeds maatregelen beschreven, bijvoorbeeld om negatieve effecten op broedvogels te voorkomen en om te voldoen aan de zorgplicht. Deze maatregelen worden hier niet herhaald.

¹ Termijnen starten na vaststelling van de ontvankelijkheid van de vergunningaanvraag, dat is wanneer -bijvoorbeeld- is vastgesteld dat deze juist is ingevuld en compleet is.

Ook is het noodzakelijk om de aanbevolen soortgerichte onderzoeken uit te voeren. Het uilenonderzoek is slechts 1 van de vele onderzoeken die nodig zijn om een compleet beeld te krijgen van de aanwezige beschermde soorten en functies.

6.8 Geldigheid van natuuronderzoeken

Natuuronderzoeken zoals dit uilenonderzoek hebben doorgaans een houdbaarheid van 3 jaar, tenzij aangetoond kan worden dat er geen veranderingen zijn opgetreden na uitvoering van het veldonderzoek. Een omgevingsvergunning dient idealiter binnen 3 jaar na uitvoering van de veldbezoeken afgegeven te worden. De uitvoeringsplanning is nog uiterst onzeker, mede omdat er nog geen definitief tracé is vastgesteld. Indien het verkrijgen van een omgevingsvergunning niet binnen 3 jaar mogelijk is, is mogelijk actualisatie van het onderzoek nodig. Dit geldt zowel voor soortgerichte onderzoeken, als voor de eerder opgestelde natuurtoets (TAUW, 2025).

7 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en gevolgen voor de beoogde inrichting samengevat.

7.1 Aanleiding

Gemeente Putten is van plan om een ontsluitingsweg ten zuiden van Putten aan te leggen. TAUW heeft een natuurtoets (TAUW, 2025) uitgevoerd, gevolgd door een nader onderzoek naar verblijfplaatsen van de steenuil, kerkuil en ransuil. Deze rapportage doet verslag van het uitgevoerde onderzoek en de resultaten. Ook geeft het een advies wat de benodigde vervolgstappen zijn.

7.2 Conclusie

Nestlocaties van ransuilen zijn niet aangetroffen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Aangaande nestplaatsen van de ransuil is het aanvragen van een omgevingsvergunning niet nodig. Roestplaatsen van ransuilen moeten nog onderzocht worden (TAUW, 2025).

Kerkuilen zijn wel aangetroffen, door de aanleg van de ontsluitingsweg kunnen verkeersslachtoffers optreden. Vanwege het verhoogde risico op verkeersslachtoffers van kerkuilen is een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten noodzakelijk. Negatieve effecten op essentieel foerageergebied van kerkuilen zijn uitgesloten.

Steenuilen zijn verspreid over het plangebied en de omgeving daarvan waargenomen. Voor 5 paar steenuilen zijn negatieve effecten op essentieel foerageergebied niet uitgesloten. Voor aantasting van het essentieel foerageergebied is een omgevingsvergunning nodig. Wanneer het definitieve tracé bekend is, dan moet bepaald worden in welke mate negatieve effecten op de 5 paar steenuilen optreden.

De resultaten van het soortgericht onderzoek in het plangebied zijn samengevat in tabel 7.1. Naast de resultaten van onderhavig uilenonderzoek moeten er nog meer soortonderzoeken plaatsvinden.

Ook dienen de maatregelen uit de natuurtoets (TAUW, 2025) uitgevoerd te worden, zoals de maatregelen betreffende de zorgplicht en het voorkomen van verstoring van broedgevallen van algemene broedvogels.

Tabel 7.1 Samenvatting resultaten soortgericht onderzoek

Soort	Aanwezig in het plangebied?	Omgevingsvergunning nodig?
Ransuil	Nee	Nee
Kerkuil	Ja	Ja
Steenuil	Ja	Ja

7.3 Vervolgstappen

Eerst moeten de overige soortgerichte onderzoeken plaatsvinden, naar soorten die in de natuurtoets (TAUW, 2025) niet zijn uitgesloten. Het uilenonderzoek dient uitgebreid te worden met spooronderzoek op locaties die tijdens het veldbezoek voor de natuurtoets (TAUW, 2025) niet toegankelijk waren. Daarnaast kan bij de lokale uilenwerkgroep informatie opgevraagd worden, waarmee de exacte nest- en rustplaats mogelijk nauwkeuriger vastgesteld kan worden.

Wanneer alle resultaten van de soortgerichte onderzoeken bekend zijn kan bij de provincie Gelderland een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten aangevraagd worden. Ter onderbouwing van de aanvraag is een activiteitenplan nodig. In het activiteitenplan staan alle maatregelen om effecten zoveel als mogelijk te minimaliseren. De beoordeling van een vergunningsaanvraag kan lange tijd in beslag nemen.

8 Literatuur

BIJ12, 2017a. Kennisdocument Kerkuil Tyto alba. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2017b, Kennisdocument Steenuil. Athene Noctua. Versie 1.0, juli 2017.

TAUW, 2022. Ecologisch soortonderzoek Putten-Zuid. TAUW rapportage met kenmerk R001-1281464VSX-V03-kzo-NL, d.d. 30 november 2022.

TAUW, 2025. Natuurtoets zuidelijke ontsluitingsweg Putten. TAUW rapportage met kenmerk R002-1294853VSX-V02-sla-NL, d.d. 9 april 2025.

Geraadpleegde websites:

www.ndff.nl